

Loopkeverplaag in Landgraaf

Halverwege juni 2021 werden bewoners van de wijk Ubach over Worms in Landgraaf (Limburg) overvallen door massa's loopkevers. Elke avond rond zonsondergang trokken duizenden kevers vanuit het aanliggende landbouvveld de achtertuinen in, waarna de kevers de muren van de woonhuizen beklommen.

Tekst en foto: Aron Kuiper & Tim van Schelt, KAD

Gewone graanloper

Via de kleinste openingen drongen de kevers de huizen binnen. In één huis kwamen er zelfs kevers uit het plafond in de woonkamer kruipen. Men was dagelijks al snel één of twee uur kwijt aan het verwijderen van kevers uit huis en tuin. Gemeente Landgraaf heeft enkele kevers opgestuurd naar het KAD ter determinatie. Uitslag: de gewone graanloper (*Zabrus tenebrioides*). Dit is een relatief onbekende kever, waar maar weinig literatuur over is te vinden. De kever komt van nature wel voor in Nederland, maar zover bekend heeft deze soort nog niet eerder dergelijke overlast veroorzaakt. Ook buiten Nederland is deze kever nog maar weinig beschreven.

Lichtbronnen

Russische documenten uit het Sovjettijdperk en een Duits gewasrotatie-onderzoek uit de jaren tachtig leveren enige bruikbare informatie. Zo is bekend dat

deze soort voornamelijk leeft van granen, een voorkeur heeft voor warme omgevingen, en dat een goede gewasrotatie van niet-voedselbronnen overlast door deze soort kan voorkomen. Ook zou deze kever een ondergronds larvaal stadium van negen maanden hebben met een verpoping in mei, waarna de volwassen kevers in juni uit de grond komen. Een sterke aantreking tot lichtbronnen en een langdurige overleving zonder voedsel (zeker twee weken) kunnen we aan de hand van de ervaringen in Limburg hieraan toevoegen. Het viel bewoners op dat de kevers zich onder lantaarnpalen verzamelden en ook het licht van een zaklamp volgden. Hierdoor durfde men in de tuin (of zelfs in de woonkamer) geen licht meer aan te laten.

Vangmethoden

Omwonenden hebben meer dan een maand dagelijks enorme aantallen kevers in de tuin gehad, op sommige plaatsen honderden per nacht. Men heeft wel veel

(van elkaar) geleerd. Zo merkten sommigen dat de kevers graag muren beklommen, maar zich ook snel laten vallen bij verstoring. Het plaatsen van gladde plastic bakjes met een laagje water tegen de muur leverde elke nacht vangst op. De lokale vogels maakten maar wat graag gebruik van dit buffet. Andere bewoners groeven emmers tot aan de rand in de grond en ontdekten dat het plaatsen van een lamp bij deze emmers de vangst verbeterde, waarna menig buurtbewoner deze tip opvolgde. Een enkeling koos ervoor om een plastic wand langs de tuin te plaatsen, vergelijkbaar met het type dat wordt ingezet tijdens de paddentrek. Ook zeer effectief. Al deze acties pakten enkel de overlast aan, maar niet de bron. Nu is de grote vraag dus: Hoe kon dit gebeuren en hoe kunnen we herhaling voorkomen?

Gewasrotatie

Gezien de overlap tussen de voedingsbronnen van deze kever en de geteelde gewassen in het aangrenzende veld is het waarschijnlijk dat de populatie graanlopers gedurende enkele jaren heeft kunnen groeien. Het feit dat er dit jaar suikerbieten (die niet op het menu van de keversoort staat) op ditzelfde veld groeien kan verklaren dat de volwassen kevers aan de wandel zijn gegaan, op zoek naar een geschikte voedingsbron. Een gewasrotatie waarbij niet meer dan twee jaar achter elkaar een geschikte voedingsbron wordt geteeld zou een dergelijke massale populatiegroei tegengaan. Het is onduidelijk hoeveel kevers er naar omliggende velden zijn getrokken en daar voedsel hebben gevonden en eitjes hebben gelegd. Onderzoek zal dit volgend jaar moeten uitwijzen. De bewoners zijn er niet gerust op dat de kevers volgend jaar wegblijven, maar voor dit jaar is de overlast van deze vrij ongewone graanloper gelukkig voorbij. ●